

Mateřská škola Býchory

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

„Svět kolem nás“

Školní vzdělávací program byl zpracován podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Vychází z analýzy činnosti MŠ, posouzení dosavadní práce a porovnání s požadavky RVP PV.

Školní vzdělávací program je společným výsledkem práce učitelek MŠ Býchory.

	Obsah:	
1.	Základní údaje o mateřské škole	4
2.	Charakteristika školy	5
3.	Podmínky vzdělávání	6
3.1	Věcné	6
3.2	Psychosociální	6
3.3	Životospráva	7
3.4	Organizační chod	7
3.5	Personální zajištění	9
3.6	Řízení MŠ a spolupráce se ZŠ	9
3.7	Spoluúčast rodičů	10
4.	Organizace vzdělávání	11
4.1	Kritéria přijímání dětí do MŠ	11
4.2	Uspořádání MŠ, charakteristika třídy	11
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	12
5.1	Koncepce školy	12
5.2	Filozofie ŠVP	12
5.3	Hlavní principy ŠVP dle RVP PV	12
5.4	Rámcové cíle	13
5.5	Formy a metody vzdělávání	13
5.6	Klíčové kompetence	13
6.	Vzdělávací obsah	16
6.1	Vzdělávací oblasti	16
6.2	Integrované bloky	17
6.3	Konkretizované očekávané výstupy	33
6.4	Tříletý cyklus dle TVP	51
6.5	Akce pořádané MŠ	53
7.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	54
7.1	Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	54
7.2	Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	55
8.	Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	56
9.	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	57
9.1	Organizace a charakteristika vzdělávání dětí od dvou do tří let	57
9.2	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	58
10.	Evaluační systém a hodnocení výsledků vzdělávání	61
11.	Doplňkové projekty	63
12.	Dodatky k ŠVP PV	64

1. Základní údaje o mateřské škole

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět kolem nás“
Číslo jednací:	
Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Býchory, příspěvková organizace
Adresa:	Býchory 99, 280 02 Kolín 2
Zřizovatel:	Obec Býchory Býchory, 280 02 Kolín 2
Ředitel ZŠMŠ:	Mgr. Ivana Wiedermannová
Kontakt ZŠ:	Telefon: 321798692 E-mail: zsmsbychory@seznam.cz Web: www.zsmsbychory.cz
Vedoucí učitelka MŠ:	Eva Kašparová
Kontakt MŠ:	Telefon: 321798768 E-mail: eva.kasp@volny.cz
Platnost dokumentu:	Od 1. 9. 2022
Zpracovala:	Eva Kašparová vedoucí učitelka MŠ

2. Charakteristika školy

Mateřská škola Býchory je od 1. 9. 1997 součástí základní školy.

Byla přestěhována z původní budovy do starší budovy obecního úřadu a přišla tím o mnohé výhody a specifika předškolních prostor, zejména v počtu čtverečních metrů. Během let prošla (původně) jednotřídní MŠ několika úpravami.

V r. 2006 byla vybavena ještě jedna třída a byly zvětšeny prostory sociálního zařízení. V roce 2008, po přestěhování obecního úřadu do nové budovy, byla vybudována odpočinková místnost a vyřešil se tak problém s uklízením lůžkovin v hlavní třídě i průběh odpoledních aktivit.

Od roku 2019 probíhala celková rekonstrukce MŠ (výměna oken, dveří, podlah, topení, osvětlení, rekonstrukce sociálního zařízení) a byla vybudována ještě jedna třída pro 10 dětí s vlastním sociálním zařízením. Navýšila se tak kapacita MŠ na 35 dětí a od školního roku 2021/2022 zde pracují čtyři učitelky a jedna provozní pracovnice.

Součástí ZŠMŠ Býchory je také školní jídelna, do které děti docházejí na dopolední svačinu a oběd.

Budova MŠ se nachází nedaleko hlavní komunikace, ale v poměrně klidném a čistém prostředí s dostatečným množstvím zeleně. Na budovu MŠ navazuje budova ZŠ a rozlehlá školní zahrada se vzrostlými stromy, velkou travnatou plochou a herními prvky pro děti, zadní část zahrady je obklopena lesem.

Celé okolí Býchor je ideální na dlouhé i kratší vycházky do přírody a za poznáním. Do obce vede známá řepařská drážka, nedaleko leží osada „Mlýnek“ nebo Ekocentrum „Horka“.

K rozšiřování a prohlubování znalostí a dovedností proto využíváme (v návaznosti na činnosti v MŠ) prostory obce, okolní lesy i blízké okolí Býchor. Do činností i plánovaných akcí zapojujeme vždy všechny děti a program přizpůsobujeme věkovým i individuálním zvláštnostem.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné

Po úpravách v roce 2006 a 2008 se zvětšily vnitřní prostory. K hlavní třídě přibyla menší třída a odpočinková místnost s lehátko a lůžkovinami.

Po celkové rekonstrukci všech prostor v letech 2019 – 2020 vznikla ještě jedna třída a sociální zařízení pro 10 dětí. V celé budově byla vyměněná okna za plastová, bylo vybudované podlahové topení, položeny nové podlahy, vyměněno stropní osvětlení a původní dveře za protipožární.

V hlavní třídě zůstal nábytek, který byl vyměněný po úpravách v roce 2008, je plně vyhovující a odpovídá všem požadavkům - tři stolečky, jeden výškově nastavitelný pro starší děti, židličky, skříňky se zásuvkami, s policemi a kontejnery na hračky, stůl na pitný režim, pořízen byl nový koberec. Vytvořili jsme hrací koutky, které nejsou přísně ohraničené a pro děti jsou dostačující.

Prostor menší třídy pro předškoláky má také plně vyhovující nábytek. Byly pořízeny nové stolky a židle, jsou výškově uzpůsobeny starším dětem. Děti mohou využívat odpočinkový koutek s polštářky.

Nová třída pro nejmladší děti je vybavená novým nábytkem – skříňkami se zásuvkami, policemi, kontejnery na hračky, stolečky a židličkami, které výškově odpovídají nejmenším (2 – 3 letým) dětem, ve třídě je i stůl na pitný režim. Také zde byly vytvořeny hrací koutky – odpočinková sedací souprava s křesílky, kuchyňka, kadeřnictví, ponk s nářadím.

Děti mají v dosahu všechny hračky i pomůcky, dobře na ně vidí, mohou si je samostatně brát. Vybavení odpovídá počtu a věku dětí, průběžně ho obnovujeme a doplňujeme dalšími hračkami, pomůckami a materiály pro různé činnosti.

V odpočinkové místnosti byla vyměněná dřevěná lehátka za molitanové matrace, které se ráno uklízejí a prostor je využíván k pohybovým aktivitám.

Děti mají k dispozici molitanovou cvičební sestavu, skákací míče, ploché ježky, běhací pás, trampolínu, cvičební překážkovou sestavu, nové žíněnky a další.

Byly vytvořeny dvě šatny, pro 10 a 25 dětí, s novými šatnovými bloky.

Všechny třídy, ložnice a umývárny s toaletami odpovídají počtu dětí a vyhovují bezpečnostním a hygienickým normám.

Děti se svými výtvořmi podílejí na výzdobě chodeb, šatny i obou tříd. Výrobky a výtvořy jsou přístupné dětem i rodičům.

Na budovu MŠ navazuje rozlehlá školní zahrada. Máme k dispozici dva zahradní domky s tabulemi na kreslení křídami, upravené pískoviště s hygienicky nezávadným pískem, houpačky, pružinová houpadla. Děti mohou využívat koloběžky, tříkolky, dětská odrážedla. Vidíme zde ale velké rezervy v úpravách prostoru i vybavení zahrady. Snažíme se proto dalšími úpravami přizpůsobovat prostor dětem předškolního věku. Chtěli bychom vytvořit odpočinkový koutek s lavičkami, zajistit nové herní prvky.

V budoucnu chceme dál pokračovat ve zvyšování kvality prostředí, aby děti v MŠ smysluplně trávil čas a cítil se zde dobře.

3.2 Psychosociální

V MŠ se snažíme vytvářet přátelskou atmosféru, aby se děti cítily spokojeně a bezpečně. Mezi dětmi a zaměstnanci MŠ rozvíjíme a posilujeme vzájemné vztahy, důvěru, toleranci, zdvořilost, pomoc. Respektujeme potřeby dětí, pomáháme jim je uspokojovat, děti nejsou neúměrně zatěžovány. Podporujeme spolupráci, společné prožitky, přátelské a kamarádké

vztahy, ve kterých má každý svá práva, možnosti, ale i povinnosti. Děti vedeme k dodržování určitého řádu, domlouváme společná pravidla soužití.

Při naší práci se snažíme vyhýbat negativním slovním komentářům, dostatečně oceňujeme projevy a výkony dětí, jsme vstřícní, empatictí, dětem nasloucháme. Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.

Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je vedeme prosociálním směrem (prevence sociálně patologických jevů).

Pokud je to možné, nabízíme pro snadnější začlenění nových dětí adaptační program, který umožňuje rodičům pobývat se svými dětmi v MŠ. Délka adaptace je individuální.

3.3 Životaspráva

O vyvážený a pestrý jídelníček se starají pracovnice školní jídelny. Ranní svačina a oběd se podávají ve školní jídelně, odpolední svačina ve třídách MŠ.

Je zachována vhodná skladba jídelníčku a plnohodnotná strava. Děti dostávají dostatečné množství ovoce a zeleniny v syrovém stavu, celodenně mají děti k dispozici dostatek tekutin. Mezi jídly je dostatečný časový odstup. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň vše ochutnaly. Respektujeme alergie či nesnášenlivost na některé druhy potravin.

Každý den jsou děti 2 hodiny venku, program činností je přizpůsobován povětrnostním podmínkám. Při nepříznivém počasí nabízíme náhradní činnosti ve třídě, případně v tělocvičně, děti mají dostatek volného pohybu.

Je zajištěný pravidelný denní rytmus, který současně umožňuje přizpůsobovat činnosti aktuální situaci a potřebám. V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku dětí. Během dne mají děti možnost odpočívat, při odpoledním odpočinku se řídíme individuálními potřebami délky spánku. Děti průběžně vstávají, zařazujeme pro ně klidné a tiché aktivity.

3.4 Organizační chod

Denní režim - ve svém časovém rozvržení - je v MŠ pravidelný i dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Z organizačních důvodů školy je částečně stanoven pro každou třídu. Pevnými časy jsou doba jídla a odpočinku.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, do denního programu zařazujeme pravidelně i pohybové aktivity. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, mohou ji dokončit nebo se k ní později vrátit, podněcujeme je k vlastní aktivitě i experimentování, k organizaci činností. Snažíme se vytvářet podmínky pro individuální i skupinové činnosti, děti se jich mohou účastnit v různě velkých skupinách. Dbáme na dostatek soukromí dětí, děti mají možnost uchýlit se do klidného koutku, řídíme se danou situací. Při plánování činností a dalších aktivit vycházíme z potřeb a zájmů dětí a přihlížíme k individuálním možnostem dětí.

Programová náplň dne

Režim dopoledních činností je shodný pro všechny děti:

- 6.³⁰ otevření MŠ – ranní hry dle volby dětí, spontánní i záměrné, tématicky zaměřené
- 8.⁰⁰ komunikativní kruh, ranní cvičení
- 8.³⁰ hygiena, svačina
- 9.⁰⁰ didakticky řízené činnosti
- 9.³⁰ pobyt venku
- 11.³⁵ hygiena, oběd

Režim odpoledních činností:

→ třída „Sluníček“ 2 – 3 leté děti

12.¹⁵ čištění zubů, odpočinek na lehátku

průběžné vstávání dětí podle potřeby spánku, klidné a tiché aktivity

14.⁰⁰ svačina

14.¹⁵ – 16.⁰⁰ odpolední zájmové činnosti, hry – spontánní i didakticky cílené
průběžný odchod dětí domů

→ třída „Kotátek a Štěňátek“ 4 – 6 leté děti

12.¹⁵ čištění zubů, odpočinek na lehátku

průběžné vstávání dětí podle potřeby spánku, klidné a tiché aktivity

14.⁰⁰ svačina

14.¹⁵ – 16.⁰⁰ odpolední zájmové činnosti, hry – spontánní i didakticky cílené
individuální cílené činnosti zařazené dle potřeby
průběžný odchod dětí domů

Otevírání MŠ

Budova je každý den otevřena od 6.³⁰, děti přebírá od rodičů v každé třídě jedna přítomná učitelka. Pokud nastane situace, kdy rodiče potřebují umístit své dítě v MŠ dříve, je výjimečně možná individuální dohoda.

MŠ dříve nabízela možnost vyzvedávat děti dojíždějící z Němčic do Býchor školním autobusem u autobusové zastávky. Rodiče tuto možnost přestali využívat, děti do MŠ vozí.

Denní činnosti

6.³⁰ – 9.³⁰ individuální i skupinové činnosti a hry, ranní kruh (rozhovory a komunikace s dětmi), ranní cvičení, hygiena, svačina, didakticky zacílené činnosti podle věkových skupin.

9.³⁰ – 11.³⁰ pobyt venku, délka je upravována dle aktuálních podmínek.

Zaměřujeme se na poznávání okolí, pohybové aktivity a navazujeme na činnosti, které probíhaly ve třídě. Často využíváme blízký les a také školní zahradu.

11.³⁵ oběd (ve školní jídelně)

Při obědě se děti obsluhují z větší části samostatně, starší děti plní funkci hospodářů (rozdávání a úklid talířů, příborů, utírání stolků apod.). Děti se zdokonalují v sebeobsluze, procvičují si běžné činnosti spojené se stolováním, nejmenším dětem pomáháme.

12.¹⁵ hygiena a odpolední odpočinek – nejmladší děti ve třídě, starší děti v odpočinkové místnosti

Děti se převlékají do pyžam a uléhají na matrace, odpočívají při poslechu pohádky. Délka odpočinku je přizpůsobena individuálním potřebám dětí - vstávají průběžně podle potřeby délky spánku. Zařazujeme pro ně klidné a tiché aktivity.

14.⁰⁰ - 14.¹⁵ odpolední svačina

Odpolední svačina je podávána ve třídách MŠ.

14.¹⁵ - 16.⁰⁰ odpolední zájmové činnosti, hry

Následují odpolední zájmové činnosti a hry, spontánní i didakticky cílené.

Během činností odcházejí děti průběžně domů.

Provoz MŠ končí v 16.⁰⁰.

3.5 Personální zajištění

V mateřské škole pracují čtyři učitelky, dvě učitelky mají předepsanou odbornou kvalifikaci, dvě budou doplňovat předepsané vzdělání. Pracovní doba je organizována tak, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče i bezpečnost. Učitelky se střídají při ranních a odpoledních směnách. Každý den je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek (viz. dodatek k ŠVP PV)

Učitelky se průběžně sebevzdělávají.

Vedoucí učitelka:

Eva Kašparová – studium SPgŠ ukončené maturitou, obor učitelství pro MŠ

Učitelky:

Ludmila Hemrová - absolvovala kurz asistent pedagoga
- od školního roku 2022/2023 doplňuje předepsané vzdělání

Martina Míšková, DiS. – studium – Vyšší odborná škola pedagogická v Olomouci
- obor předškolní a mimoškolní pedagogika

Alena Neprašová – absolvovala kurz asistent pedagoga, kurz chůva
- od školního roku 2022/2023 doplňuje předepsané vzdělání

Provozní pracovnice:

Marta Lísková – v MŠ uklízí a také připravuje dopolední a odpolední svačinu.

Zaměstnanci MŠ jednají a pracují profesionálním způsobem, dodržují zásady zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

3.6 Řízení MŠ a spolupráce se ZŠ

Mateřská škola je součástí základní školy. Ředitelka školy vede a řídí zaměstnance ZŠ i MŠ, vyhodnocuje jejich práci a podporuje spolupráci pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ. Ředitelka ZŠMŠ ponechává učitelkám MŠ dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.

Povinnosti všech pracovníků ZŠMŠ jsou vymezené v pracovní náplni.

Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, vychází z předchozí analýzy a využívá zpětnou vazbu. Pracujeme jako tým a zveme ke spolupráci i rodiče.

Mateřská škola spolupracuje hlavně s 1. stupněm ZŠ. Připravujeme společné výlety, návštěvy divadla, děti navštěvují pohádková představení v tělocvičně školy, besedy a programy s různou tematikou, účastní se programu ke Dni dětí.

Děti znají dobře prostředí základní školy i zaměstnance školy, předškoláci navštěvují 1. třídu, účastní se „školy nanečisto“ i schůzek s budoucí paní učitelkou. Nástup předškolních dětí do 1. třídy je proto plynulý.

Spolupráce se ZŠ je velmi dobrá a snažíme se ji neustále prohlubovat.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči je kvalitní a probíhá na základě partnerství. Rodiče se podílejí na dění v MŠ, účastní se programů a akcí, které MŠ pořádá. S programem akcí jsou rodiče seznámeni předem, vždy na celý měsíc. Mají tak dostatek času i prostoru se k akcím vyjádřit a podle zájmu se na programu spolupodílet.

Se všemi rodiči (i dojíždějících dětí) jsme v každodenním kontaktu. Rodiče informujeme o individuálních pokrocích jejich dítěte, domlouváme společný postup při výchově a vzdělávání, nabízíme pomoc při řešení problémů, zprostředkováváme kontakty, upozorňujeme na možný odklad školní docházky. Děti dostávají pololetní vysvědčení, které obsahuje i slovní ohodnocení a závěrečné vysvědčení. Rodiče mohou požádat o záznam úrovně dosažených kompetencí podle RVP PV, který zpracováváme.

Podporujeme rodinnou výchovu, s rodiči jednáme ohleduplně a taktně, zachováváme diskrétnost a chráníme soukromí rodiny.

Akce a činnosti pro rodiče a děti:

- informativní schůzky pro rodiče
- adaptační program, který umožňuje rodičům pobývat s dětmi v MŠ
- společné tvořivé činnosti
- Dny otevřených dveří
- Drakiáda
- besídky a vystoupení
- „domácí tvoření“ – tvořivé činnosti k danému tématu
- výstavky společných výrobků
- Školkohry aneb děti v pohybu
- ankety pro rodiče (rodiče mohou ohodnotit práci učitelek, výchovně vzdělávací činnosti,...)
- další činnosti dle aktuální situace a zájmu

Rodiče nabízejí svoji pomoc při přípravě různých akcí, věnují MŠ pomůcky, knihy, omalovánky, materiál pro výtvarné činnosti, apod. Velmi vděční jsme za sponzorské dary. Naší snahou je stále zlepšování a prohlubování vztahů mezi mateřskou školou a rodiči.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Kritéria přijímání dětí do MŠ

Zápis k předškolnímu vzdělávání na následující školní rok se koná v období od 2. května do 16. května. Termín zápisu je zveřejněn obvyklým způsobem – webové stránky ZŠMŠ, plakáty, vyhlášení obecním rozhlasem. V den zápisu obdrží rodiče žádost o přijetí dítěte do MŠ a přihlášku nebo si je mohou vyzvednout v MŠ před termínem zápisu. Rozhodnutí o přijetí vydává ředitelka školy do 30 dnů od podání žádosti a odevzdání přihlášky dítěte.

Děti mohou být přijaty do MŠ i v průběhu školního roku, jestliže to kapacita MŠ dovolí.

Povinné předškolní vzdělávání

Zápis je povinný pro děti, které dovrší věku 5 let do konce srpna stávajícího roku (pokud ještě do MŠ nedocházejí) a kterým je stanoveno od následujícího školního roku nastoupit k povinnému předškolnímu vzdělávání.

Do MŠ se přijímají děti podle těchto kritérií:

- ◆ děti, které dosáhnou nejpozději ke dni 31. 8. stávajícího roku věku 5 let nebo děti s odkladem povinné školní docházky
- ◆ děti ve věku od 3 let ze spádové oblasti – obec Býchory
- ◆ ostatní – do naplnění kapacity MŠ

4.2 Uspořádání MŠ, charakteristika tříd

Mateřská škola je dvoutřídní a přijímají se děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok (Školský zákon § 34, účinnost 1. 9. 2020). O přijetí mladšího dítěte rozhoduje ředitelka školy.

Třídy MŠ

Děti jsou rozdělené do tříd podle věku

- ◆ malá třída „Sluníčka“ (2 – 3 leté), děti se ve třídě scházejí a třídu využívají celodenně
- ◆ hlavní třída – starší děti jsou spojené v hlavní třídě na nezbytně dlouhou dobu – společně jsou ranní hry, ranní kruh, ranní cvičení a odpolední zájmové činnosti

Vzhledem k prostoru jsou děti rozdělené při řízených činnostech do dvou skupin podle věku:

- ◆ v hlavní třídě pracují děti do 5 let - „Koťátka“
- ◆ ve třídě pro předškoláky – pracují nejstarší děti - „Štěňátka“

Organizace a nabídka činností je věkově přizpůsobena, je umožněna různá skupinová i individuální činnost, je ponechán prostor pro volné hry i pohybové aktivity.

V MŠ vznikají přirozené skupinky dětí, a to nejen podle věku, ale i podle individuálních schopností a podle formujících se osobností jednotlivých dětí. Děti mají možnost si postupně vyzkoušet roli mladšího a později staršího kamaráda.

Do mateřské školy docházejí děti z Býchor a dojíždějí děti z okolních obcí. Rodiče děti do MŠ vozí (dříve jezdily školním autobusem) a z MŠ je vyzvedávají.

Mateřská škola bývá uzavřena o letních prázdninách. Termín uzavření stanoví ředitelka ZŠMŠ po dohodě se zřizovatelem a oznámí zákonným zástupcům nejméně 2 měsíce předem. Doba uzavření bývá zpravidla 6-7 týdnů. Provoz MŠ může být přerušen i ze závažných organizačních nebo technických důvodů.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Koncepce školy

Hlavním cílem je smysluplné a celkové propojení různých světů, které nás obklopují, vnímání rozmanitosti, vývoje a neustálých proměn. Umět se dívat kolem sebe, objevovat, naslouchat, vytvářet pozitivní postoje k okolnímu světu, životu, k místu, kde žijeme, k přírodě. Seznamujeme děti s blízkými i vzdálenými světy, tradicemi, kulturou. Důraz klademe na rodinu, domov i vztahy mezi lidmi.

Rozvíjíme a prohlubujeme vztah k přírodě a její ochraně. Vedeme děti k tomu, aby si uvědomovaly, že se svým chováním a jednáním mohou podílet na kvalitě životního prostředí. Naší snahou je rozšiřovat dětem obzory – hrou, praktickými činnostmi, prožitky a přirozenou cestou je tak připravovat na vstup do základní školy.

5.2 Filozofie školního vzdělávacího programu

Svět kolem nás

- okolní svět je zajímavý, vždy něčím zvláštní, dokonalý, rozmanitý
- objevujeme ho a vnímáme svět takový, jaký je – s přednostmi i chybami
- učíme se poznávat ho
- snažíme se proniknout do tajů různých světů
- „opečováváme“ tento svět
- jsme jeho součástí a uvědomujeme si to
- máme radost ze společného pobytu na tomto světě

Naše práce vychází z těchto principů i poznatků námi získaných:

- dělat chyby nevedí
- dítě uplatňuje návyky, zkušenosti, dovednosti pouze v bezpečném, citově podnětném prostředí, ve kterém je respektováno
- děti jsou závislé na dospělé osobě a vnímají ji jako vzor
- pro zdravý vývoj je důležitá pravidelnost denního režimu
- hloubka a trvalost získaných vědomostí a dovedností závisí především na praktické zkušenosti dítěte
- dítě rádo a s chutí plní úkoly, které jsou zajímavé, přitažlivé a přiměřené jeho věku
- záporny a negativa jsou zbytečná, předností je pochvala, uznání
- vyřčený problém je poloviční problém
- negativní zkušenost je také zkušenost

5.3 Hlavní principy ŠVP PV dle RVP PV

- akceptovat přirozená vývojová specifika dětí a promítat je do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání
- umožňovat rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb
- zaměřovat na vytváření základů klíčových kompetencí, které jsou dosažitelné v etapě předškolního vzdělávání
- definovat kvalitu předškolního vzdělávání z hlediska cílů vzdělávání, podmínek, obsahu i výsledků, které má přinášet
- zajišťovat srovnatelnou pedagogickou účinnost vzdělávacích programů vytvářených jednotlivými mateřskými školami
- vytvářet prostor pro rozvoj různých programů a koncepcí mateřské školy
- využívat různé formy a metody vzdělávání a přizpůsobovat vzdělávání konkrétním místním a regionálním podmínkám, možnostem a potřebám

- vyhodnocovat proces vzdělávání a jeho výsledky (evaluace)

5.4 Rámcové cíle

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

- posilovat zdravé sebevědomí a pozitivní myšlení
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti dětí, schopnost přemýšlet a rozhodnout se
- vytvářet příležitosti k rozvoji poznání a učení, systematicky podporovat zájem o nové, nepoznané a snahu porozumět světu
- umožňovat dětem dostatek prostoru a času pro jejich pohodu a spokojenost
- podporovat tělesný rozvoj a zdravý způsob života
- vést děti k uvědomování si pocitů svých i druhých a jejich vyjadřování
- rozvíjet tvořivost, fantazii, nadání a probouzet zájem o praktické dovednosti

Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- vytvářet u dětí vědomí vlastní svobody, svých práv a rovnosti mezi lidmi
- umožnit praktickými zkušenostmi spolupodílet se na vytváření hodnot
- probouzet solidaritu a soucítění se slabšími, pečovat o ně
- motivovat ke vzájemné komunikaci, spolupráci a navazování přátelství
- pomáhat pochopit okolní svět, tradice a hodnoty
- vytvářet pocit sounáležitosti ke kolektivu a rozhodování v něm

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- systematicky rozvíjet zájem o okolní svět – rodinu, školu, společnost, přírodu, ale i vzdálené země
- učit poznávat sebe, své možnosti, zájmy, potřeby
- vést děti ke spolupráci, toleranci, zodpovědnosti
- vytvářet situace vedoucí děti k rozvoji jejich sebevědomí

5.5 Formy a metody vzdělávání

Vzdělávání má charakter her a činností, při kterých vycházíme z dětského zájmu a vlastní volby dětí. Probíhá formou vzájemně vyvážených spontánních a řízených aktivit v menších skupinách, individuálně i frontálně. Specifickou formou vzdělávání je didakticky zacílená činnost - spontánní a záměrné (plánované) učení.

Uplatňujeme metody prožitkového učení hrou, vycházíme z přímých zážitků, podporujeme dětskou zvědavost, potřebu objevovat, experimentovat, podporujeme zájem získávat nové zkušenosti. Snažíme se vyhýbat slovnímu poučování a předávání hotových poznatků, dáváme přednost praktickým činnostem s aktivní účastí dětí. Využíváme situací, které poskytují dětem ukázky životních souvislostí - situační učení.

5.6 Klíčové kompetence

Pro předškolní vzdělávání jsou za **klíčové** považovány tyto **kompetence**:

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a personální

Kompetence činností a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání dosahuje klíčových kompetencí v těchto úrovních:

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích i v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky, hledá odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo
- učí se spontánně i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, dokončí práci, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se problémům nevede k cíli, že jejich včasné a uvážlivé řešení je výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje, vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, ...)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje slovní zásobu, aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, ...)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- ve skupině se umí prosadit i podřídit, při společných činnostech se domlouvá, spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činností a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený k aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6. Vzdělávací obsah

6.1 Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah vychází z pěti vzdělávacích oblastí, které se vzájemně prolínají:

DÍTĚ A JEHO TĚLO (oblast biologická)

- Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
- Jemná motorika, koordinace ruky a oka
- Sebeobsluha
- Zdraví, bezpečí

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

- Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, dorozumívání, vyjadřování

Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

- Vnímání
- Pozornost, soustředění, paměť
- Tvořivost, vynalézavost, fantazie
- Rozlišování obrazných a grafických symbolů, grafické vyjadřování
- Časoprostorová orientace
- Základní předmatematické představy, početní a číselné pojmy a operace
- Řešení problémů, učení

Sebepojetí, city, vůle

- Sebevědomí, sebeuplatnění
- Sebeovládání, přizpůsobivost
- Sebepojetí, city, vůle

DÍTĚ A TEN DRUHÝ (oblast interpersonální)

- Komunikace s dospělým
- Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
- Sociabilita

DÍTĚ A SPOLEČNOST (oblast sociálně-kulturní)

- Společenská pravidla a návyky
- Zařazení do společenství
- Kultura, umění

DÍTĚ A SVĚT (oblast environmentální)

- Poznatky, sociální informovanost
- Adaptabilita ke změnám
- Vztah k životnímu prostředí

6.2 Integrované bloky ŠVP

Základem je deset integrovaných bloků, které vycházejí z průběhu roku a ročních období, navazují na sebe, prolínají se a plynule přecházejí jeden do druhého. V různých integrovaných blocích se opakují některé prvky a děti mají možnost poznávat je v nových souvislostech. Jednotlivé bloky členíme podle sezónních činností, lze je však obměnit, časově přizpůsobit a zařadit nebo vyměnit témata dle aktuální situace a zájmu dětí.

1. ZÁŘÍ PLNÉ ZMĚN

- **Změny v MŠ**
- **Vzpomínky na prázdniny**
- **Léto se mění v podzim**
- **Stěhovaví ptáci**

Charakteristika:

V září se seznamujeme s novými kamarády a snažíme se jim hodně pomáhat. Nové děti se seznamují s prostředím MŠ, hračkami, denními činnostmi, vybírají si svoji značku. Všímáme si změn v MŠ po prázdninách, výzdoby, nové nástěnky s fotografiemi dětí, poznáváme prostředí ZŠ (jídelna, chodby, tělocvična).

Seznamujeme se i s okolím MŠ, poznáváme důležité budovy, ukazujeme ostatním, kde bydlíme.

Vzpomínáme na prázdniny – jaké byly, která místa jsme navštívili a s kým, jaké bylo počasí, kterým dopravním prostředkem jsme cestovali.

Končí léto, blíží se podzim, všímáme si změn v přírodě a počasí. Pozorujeme houfující se vlaštovky. Proč ptáci odlétají do teplých krajín?

Vzdělávací cíle:

- Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti.
- Rozvíjet pohybové schopnosti, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Poznávat sebe sama, uvědomit si vlastní identitu, získávat sebevědomí, sebedůvěru.
- Rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňující vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky.
- Osvojit si elementární schopnosti a dovednosti důležité pro navazování vztahů.
- Seznamovat se s pravidly chování k druhému.
- Poznávat a spoluvytvářet pravidla společenského soužití v rámci přirozeného prostředí.
- Rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti.
- Seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytvářet k němu pozitivní vztah.

Očekávané výstupy:

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, stolování, postarat se o sebe a své věci, oblékat se apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, drobnými nástroji, běžnými pracovními pomůckami apod.
- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu

- v různém prostředí
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru, přizpůsobit jej podle pokynu
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pohybovou improvizací, pomocí hudby)
- navazovat kontakty s dospělým, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně, bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- adaptovat se na život v MŠ, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn
- začlenit se do třídy, zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc apod.)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné, přínosné a jemu pochopitelné
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v MŠ, ...)

Nabídka činností:

- přirozená cvičení, lokomoční pohybové činnosti
- další pohybové činnosti – sezónní činnosti na zahradě, cvičení v přírodě, překonávání přírodních překážek, vycházky (les, okolí obce)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- poznávání prostředí MŠ i ZŠ
- spolupráce při vytváření příjemného prostředí – výzdoba třídy, šatny, chodby
- seznamování, praktické používání a manipulační činnosti s předměty, pomůckami, různými materiály
- spontánní hra
- tvořivé hry se stavebnicemi
- společenské hry
- námětové hry
- hry zaměřené na vzájemné poznávání dětí, kontaktní hry, činnosti ve dvojicích, skupinkách
- hry se značkami dětí, popletená jména, apod.
- tvůrčí aktivity – spontánní i řízené
- běžná denní komunikace, ranní (komunikační) kruh
- spoluvytváření pravidel soužití, společné rozhovory a domluva
- četba příběhů s dětským hrdinou (pozitivní vzor)
- společné oslavy (narozeniny) – prožívání radosti s kamarádem
- pozorování života v obci, okolí, přírody
- praktická orientace v obci, okolí – vycházky, návštěvy důležitých budov, ...
- práce s obrázky i přímé pozorování
- seznamování s novými básněmi, říkadly, písněmi k tématu (i opakování z předešlého roku)
- vyprávění o prožití prázdnin
- porovnávání změn léto a podzim
- pozorování ptáků – zahrádky, les

. BAREVNÉ PROMĚNY ŘÍJNA

- **Zahrada a sad**
- **V lese**
- **Počasí**

Charakteristika:

V říjnu pozorujeme změny na podzimních zahrádkách a podzimní práce, sklizeň ovoce a zeleniny, poznáváme druhy ovoce a zeleniny více smysly – podle vzhledu, hmatem, přivoněním, ochutnávkou. Rozlišujeme to, co je zdravé (zdravá výživa).

Pozorujeme i změny v podzimním lese, barvy v přírodě, listnaté a jehličnaté stromy a jejich plody (žaludy, kaštiny, šišky) a také keře (šípek). Přírodniny využíváme k různému tvoření. Může být i počasí barevné? – jak se v říjnu mění, jaký má vliv na přírodu.

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet a užívat všechny smysly.
- Vytvářet zdravé životní návyky a postoje.

- Rozvíjet komunikativní dovednosti.
- Rozvíjet a zpřesňovat smyslové vnímání.
- Rozvíjet a kultivovat představivost a fantazii.

- Vytvářet prosociální postoje (tolerance, přizpůsobivost).
- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi.

- Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních, přináležet k tomuto společenství.

- Rozvíjet schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou i neživou přírodou, lidmi.

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a zdravé výživy
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, ...)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- vyjadřovat představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné povinnosti
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj, respektovat jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci
- v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné děti)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (vše kolem se mění a vyvíjí), že je s těmito změnami třeba počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, ...)

Nabídka činností:

- smyslové hry – v MŠ, při pobytu venku
 - ovoce, zelenina (poznávání podle chutě, vůně, hmatu, ...)
 - manipulace s předměty, hračkami
 - sluchové hry
 - vůně lesa, ...
- zdravá výživa – spolupráce s ŠJ, společné „vaření“ (zeleninový, ovocný salát,...)
- tématicky zaměřené dny – Ovocný, Bramborový, ...
- sbírání přírodnin, výzdoba truhlíků
- tvořivé činnosti rozvíjející představivost a fantazii – (propojení různých materiálů)
- relaxační a odpočinkové činnosti
- společné diskuse při ranním kruhu
- samostatné vyprávění – zážitky, příběhy, pohádky
- rozhovory nad obrázky
- spontánní vedení dialogu, dialog postav při dramatizaci pohádek
- hry na otázky a odpovědi
- společenské hry a společné aktivity
- hry ve skupinkách podporující sblížení dětí
- soutěživé sportovní hry (zahradka, tělocvična)
- spontánní hry i modelové situace – ohleduplnost, ochota se rozdělit, půjčit hračku, ...
 - bezpečí a ochrana
- četba příběhů s poučením
- námětové hry – rozlišování různých společenských rolí
- přímé pozorování počasí, jaké je (přívlastky), kalendář počasí
- přímé pozorování přírody, její krásy, změn
- poznávání ekosystémů (les, rybník) – vycházky
- ohleduplné chování v přírodě, ochrana

3. PADÁ POSLEDNÍ LISTÍ

- **Příroda před zimou**
- **Zvířata a ptáci v lese**
- **Naše tělo a zdraví**
- **Pranostiky**

Charakteristika:

V listopadu padá poslední listí, pomalu končí podzim a my se podíváme do listopadového lesa. Vzpomeneme si na říjnové pozorování stromů a všimáme si, zda už jsou všechny listnaté stromy holé. Do lesa se také vypravíme za zvířátka a ptáčky, možná se nám podaří nějaké spatřit. Budeme si povídat o tom, jak se zvířátka připravují na zimu a jak je důležitá pomoc lidí. V MŠ připravíme na okno krmítko pro ptáčky a budeme jim připravovat vhodnou potravu.

Počasí bývá v listopadu sychravé, musíme se tepleji oblékat a také dbáme na naše zdraví, abychom neonemocněli.

Těšíme se na 11. listopad – svátek sv. Martina, přijede na bílém koni a přiveze nám sníh?

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet věku přiměřené praktické dovednosti.
- Uvědomit si své tělo, osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví.

- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti – receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování).
- Rozvíjet tvořivé myšlení.

- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním.

- Aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí, zvládat jeho změny.
- Seznamovat se světem lidí, kultury a umění.

- Vést k chápání, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i poškozovat a ničit.

Očekávané výstupy:

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce,...)
- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví a bezpečí své ani druhých
- porozumět slyšenému
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se nová slova, aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- utvořit jednoduchý rým
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí také vyjádřit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- zorganizovat hru
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým, respektovat je
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- vnímat umělecké a kulturní podněty, sledovat se zájmem dramatické (literární,...) , představení, hodnotit svoje zážitky
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornovat na ně

Nabídka činností:

- spontánní hry
- manipulační hry s předměty, s hračkami
- praktické používání věcí (předměty denní potřeby, pomůcky)
- konstruktivní stavebnice
- pracovní a výtvarné činnosti s různorodým materiálem
- protahovací, uvolňovací a relaxační cvičení
- hry zaměřené k poznávání lidského těla, jeho částí
- námětové hry (Na lékaře, přehlídka oblečení,...)
- artikulační a řečové hry, sluchové hry
- slovní hádanky, hry se slovy, rytmické hry
- podzimní básně a říkadla

- poslech čtených a vyprávěných pohádek, četba na pokračování
- vyprávění vyslechnuté pohádky, vyprávění podle obrázků
- volné hry s předměty, zkoumání vlastností
- konkrétní činnosti s předměty – třídění, přiřazování, porovnávání
- řešení konkrétních problémů, hledání různých možností
- společné činnosti, společná setkávání (společná tvoření – děti, děti a rodiče, setkání s rodiči)
- seznamování s pranostikami
- společná realizace tradic a zvyků – zaměření na pranostiky (sv. Martin, Kateřina)
- pozorování počasí, porovnávání s pranostikami
- společná výzdoba k určitému tématu
- využívání různých výtvarných technik
- ekologicky motivované hry
- vycházky do lesa, pozorování změn, pozorování čistoty prostředí
- pomoc zvířátkům a ptáčkům – krmítko v MŠ, potrava pro lesní zvěř (spolupráce s rodiči)
 - přímé pozorování, soubory obrázků
- „Zamykání lesa“

4. VÁNOČNÍ PROSINEC

- **Přichází Mikuláš**
- **Vánoční přípravy**
- **Štědrý den**

Charakteristika:

Od začátku prosince se těšíme a připravujeme na vánoce. Vyzdobíme si mateřskou školu, ale i truhlíky za okny. Povídáme si o vánočních tradicích a zvycích a některé si vyzkoušíme. Už 4. prosince k nám přicházejí Barborky a hned druhý den, 5. prosince, nás tradičně navštěvuje Mikuláš s malými dárečky (spolupráce se ZŠ). Společně strojíme stromeček a netrpělivě čekáme na Ježíška.

Povídáme si o vánočních přípravách doma, o pečení cukroví, vánoček a také si sami něco dobrého připravíme, o pomoc poprosíme paní kuchařky. Pro naše blízké připravujeme vánoční besídku a také přáníčka a dárečky, protože je chceme potěšit.

Pozorujeme i zimní přírodu, nezapomínáme ani na ptáčky a zvířátka.

Vzdělávací cíle:

- Zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky.
- Rozvíjet užívání všech smyslů.

- Rozvíjet kultivovaný projev.
- Posilovat schopnost vytvářet a rozvíjet citové vztahy, plně prožívat city.

- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem.
- Upevňovat pravidla chování ve vztahu k druhému.

- Rozvíjet společenský a estetický vkus.

- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Očekávané výstupy:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužky, barvy, nůžky, modelína,...)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, rozlišovat tvary, rozlišovat vůně a chutě)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- úmyslně si zapamatovat a vybavit naučené texty
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, ale i strach, smutek,..) rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost,...), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých přání, zklidnit se, tlumit zlost,...)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (mít ohled na druhého a soucítit s ním, chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému,...)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, malovat, tvořit z různých materiálů, přírodnin,...)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- zvládat běžné činnosti a požadavky i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují

Nabídka činností:

- jednoduché činnosti s pomůckami, náčiním, nástroji
- výtvarné a pracovní činnosti s různým materiálem – přírodniny, papír, textilní materiály, ...
- nové výtvarné techniky – výroba přáníček, vánočních ozdob, dárečků, ...
- poznávání surovin k přípravě těsta (vánočky, cukroví), práce s těstem
- poznávání exotického ovoce (chuť, vůně, vnímat hmatem)
- hry na téma rodiny
- společné vánoční přípravy
- četba vánočních pohádek, příběhů – mravní hodnoty, dobro a zlo
- dramatizace pohádek
- příprava vánoční besídky – zimní a vánoční básně, písně, tanečky
- společné těšení, prožívání radosti, povídání, naslouchání druhému
- poslech vánočních koled
- návštěva pohádkového představení (v divadle, v ZŠ)
- návštěva předvánočního kostela
- sledování událostí v obci, ZŠ (vánoční výzdoba, rozsvícení vánočního stromu,...)
- výzdoba MŠ, zdobení vánočního stromku
- vycházky do zimního lesa, předvánoční nadílka pro zvířátka

5. ZASNĚŽENÝ LEDEN

- **Po vánocích**
- **Nový rok**
- **Zimní příroda**
- **Zimní sporty**

Charakteristika:

Po vánocích se opět scházíme v MŠ. Vyprávíme si o tom, jak jsme vánoce prožili, o našich pocitech a dojmech, také o radosti z dárků a nejmilejší hračky.

Začal nový rok. Budeme si povídat o ročních obdobích, měsících i dnech a o tom, co vlastně celý den děláme. Podíváme se do zimního lesa, budeme pozorovat změny v přírodě, počasí, přírodní jevy (sníh, mráz, ...) a možná i stopy zvířátek na sněhu. Opět se budeme snažit zvířátkům i ptáčkům pomoci.

K zimě patří i oblíbené sporty - lyžování, sáňkování, bruslení. Snad bude leden opravdu zasněžený. Postavíme sněhuláky a budeme se těšit na sportování na sněhu, ale i bez sněhu.

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost.
- Osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví a bezpečí.

- Osvojit si některé poznatky a dovednosti předcházející čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka.
- Osvojit si základní poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

- Rozvíjet kooperativní dovednosti.

- Rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti.

- Rozvíjet schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se ve skupině dětí, zvládat překážky, pohybovat se na sněhu, ledu,...)
- mít povědomí o významu péče o zdraví, o významu aktivního pohybu
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde vyhledat pomoc
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova, poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti, podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat, třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední,...)
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, včera,...jaro, léto,...rok), částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si své možnosti i limity
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem (dětmi) bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce, úsilí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se obrátit o pomoc)
- přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ

Nabídka činností:

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti
- využívání školní tělocvičny - překážkové dráhy, cvičení na náradí, s náčiním
- sezónní činnosti – využívání sněhu (podle podmínek) ke sportování
- zdravotně zaměřené pohybové činnosti (protahovací, uvolňovací, dechová cvičení, ...)
- činnosti vedoucí k ochraně zdraví, k prevenci nemoci i úrazů – námětové hry, praktické čin.
- vyprávění, zážitky a dojmy z vánoc, nejmilejší hračka, oblíbená knížka
- prohlížení a „čtení“ knih
- výstavka oblíbených knih
- poslech čtených i vyprávěných pohádek
- vyprávění děje pohádky podle obrázků
- uvolňovací cvičení rukou, prstová cvičení, grafomotorická cvičení
- grafické napodobování písmen, čísel
- poznávání jednoduchých znakových systémů – písmena, číslice, symboly, obrazce
- hry a činnosti seznamující se základními číselnými a matematickými pojmy, jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)
- činnosti se soubory předmětů (porovnávat, třídít, uspořádat podle určitého pravidla, poznat více, méně, stejně apod.)
- charakteristika ročního období – nový rok, sled ročních období – obrázky, pozorování, ...
- co děláme celý den – soubory obrázků, používání pojmů (ráno, poledne,...) – propojení s praktickými činnostmi
- společné hry s novými hračkami
- společná činnost, společné tvoření, spolupráce ve dvojici, ve skupince
- společné setkání, povídání a hry s prvňáky
- soutěživé hry
- běžné každodenní praktické činnosti
- námětové hry, dramatizace
- přirozené i zprostředkované poznávání okolí, změn (krajina, počasí, přírodní jevy)
- pozorování, vycházky, zimní příroda

6. ÚNOR BÍLÝ

- **Bílá a barevná zima**
- **Karneval**
- **Divadlo**

Charakteristika:

„Únor bílý, pole sílí“ – poznáváme další pranostiky, pozorujeme a porovnáváme se změnami v přírodě, s počasím, pozorujeme „zimu“. Jaká může zima být? Je opravdu jen bílá? Přesvědčíme se, že je i barevná. Nejen venku, ale i u nás v MŠ. Připravujeme tradiční a barevný karneval, pracujeme s různými materiály, vyrábíme masky – v MŠ i doma s rodiči. Poznáváme tradice masopustu u nás, ale i karnevalové tradice jiných zemí. Také hrajeme divadlo – s převleky, maskami, loutkami. Čteme pohádky, poznáváme dobro a zlo, napodobujeme a znázorňujeme pohádkové postavy.

Vzdělávací cíle:

- Ovládat pohybový aparát a tělesné funkce.
- Uvědomovat si vlastní tělo.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti – verbální i neverbální.
- Rozvíjet a kultivovaný projev.
- Poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě.

- Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti.
- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- Vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, jeho rozmanitosti, vývoji, neustálých proměnách.

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zachovávat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- utvořit jednoduchý rým
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i slovní výpovědi k nim
- přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti – vokální i instrumentální
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek
- vnímat, že svět má svůj řád – jak svět přírody, tak svět lidí – mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích

Nabídka činností:

- lokomoční pohybové činnosti při ranním cvičení, TV chvilkách, během dne
- změny postojů a poloh, pohybové hry
- hudební a hudebně pohybové hry, tanečky, pohybová a taneční improvizace
- rytmický doprovod hrou „na tělo“
- využívání dětských encyklopedií, puzzle „naše tělo“, pracovní sešit „Dítě a jeho tělo“
- společné diskuse, rozhovory
- vyprávění podle skutečnosti, obrázků, vlastní fantazie
- dramatizace pohádek
- využívání různých druhů loutek, výroba loutky
- četba českých pohádek i pohádek jiných národů
- výtvarné zpracování tématu – bílá zima, barevný karneval, pohádková postava
- výroba karnevalové masky
- práce (seznámení) s různým materiálem – textil, vlna, karton, ...
- hry podporující samostatné vystupování a vyjadřování, přirozené i modelové situace, hraní rolí
- představení a vyjádření své postavy, masky
- soutěživé hry, společenské hry
- týden hudby – pěvecké, instrumentální, poslechové, hudebně-pohybové činnosti
- tradice masopustu – vyprávění, obrazový materiál, přímá účast (dle možností)
- karnevalové tradice v jiných zemích – obrazový materiál, encyklopedie, atlas světa
- hry „Na“ – se zaměřením na svět lidí

7. PŘÍCHÁZÍ JARO

- **Začíná jaro – nové roční období**
- **Jarní příroda – jarní zahrádky
co se děje v lese**
- **Domácí zvířata a jejich mláďata**
- **Velikonoce (březen, duben – dle kalendáře)**

Charakteristika:

Začíná nové roční období, začíná jaro. Pozorujeme probouzející se přírodu, změny v lese i okolo sebe. Lidé začínají pracovat na zahrádkách a připravují záhonky pro jarní zeleninu i pro květiny. Poznáváme první jarní květiny, které už začínají kvést. Jaro je také počátkem nového života. Ptáci se vracejí z teplých krajín, snášejí vajíčka, líhnou se ptáčata. Také zvířátka mají svá mláďata. Budeme si povídat o mláďatech domácích zvířat a možná i některá navštívíme.

K jaru patří také velikonoční svátky. Poznáváme velikonoční tradice, malujeme vajíčka, sejeme osení.

Vzdělávací cíle:

- Zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky.
- Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování).
- Přecházet od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému.
- Posilovat prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, přizpůsobivosti).
- Aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí, zvládat jeho změny.
- Upevňovat povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou.

Očekávané výstupy:

- zvládat jednoduché pracovní úkony (uklidit po sobě, práce zahradě, péče o květiny,...)
- ovládat koordinaci ruky a oka, cvičit jemnou motoriku
- záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, vyjádřit
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- respektovat potřeby jiného dítěte, vnímat, co si přeje, vycházet mu vstříc, nabídnout pomoc
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z běžných proměn prostředí, spoluvytvářet prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se chováme, ovlivňujeme vlastní zdraví i životní prostředí

Nabídka činností:

- praktické používání věcí, které děti obklopují
- praktické používání pracovního náčiní a nářadí - úprava prostředí MŠ i okolí
- péče o pokojové květiny
- pracovní a výtvarné činnosti s různým materiálem (velikonoce)
- individuální činnosti s prac. sešity (Kuliferda) a časopisy (Méd'a Pusík, Báječná školka)
- obrázková lota
- práce se soubory obrázků, seřazení a vyprávění podle děje

- hádanky a hry (na co myslím, co se změnilo,...)
- volné hry i experimenty s předměty a materiály
- námětové hry
- modelové situace (nemocný kamarád, pomoc staré babičce, rozhovory s maňáskem)
- vyprávění zážitků
- poznávání velikonočních tradic, společné velikonoční přípravy a výzdoba
- vycházky obcí, pozorování jarních zahrádek, prvních jarních květin
- pozorování změn prostředí i změn v jarní přírodě
- opakování o ptácích, nové poznatky - hnízdění
- pozorování domácích zvířat, práce se soubory obrázků
- ekologicky motivované hry, práce se souborem Ekopříroda
- jarní říkadla, básně, písně – i pohybové vyjádření
- velikonoční koledy

8. APRÍLOVÝ DUBEN

- „Aprílový týden“
- Ve městě a na vesnici
- Jarní doprava
- „Čarodějnický týden“

Charakteristika:

Měsíc duben je spojen s „aprílem“ a humorem. Vymýšlíme legraci, pozorujeme aprílové počasí, připravujeme „Den naruby“.

Všechny děti z naší MŠ žijí v hezkých vesnicích. Povídáme si o životě na vesnici, o tradicích, pozorujeme okolí i přírodu, navštěvujeme blízké obce – bydliště našich kamarádů. Také si povídáme o nedalekém městě Kolíně, porovnáváme život a prostředí ve městě a na vesnici.

Pozorujeme dopravní prostředky i dopravní situace a podle možností navštívíme dopravní hřiště v Kolíně, abychom se seznámili s důležitými pravidly chování na silnici, ale i na chodníku a vše si prakticky vyzkoušíme.

Poslední dubnové dny patří čarodějnicím. Vyrábíme masky, vymýšlíme kouzla a kouzelné hry, čteme si pohádky o hodných i zlých čarodějnicích. Pilně se tak připravujeme na tradiční „Čarodějnický den“ v naší MŠ.

Vzdělávací cíle:

- Rozvíjet pohybové schopnosti (koordinace, rozsah pohybu, dýchání).
- Prohlubovat poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví a bezpečí.
- Rozvíjet tvořivost – rozvoj tvořivého myšlení, sebevyjádření, řešení problémů
- Rozvíjet schopnost sebeovládání.
- Získat schopnost záměrně řídit svoje chování, ovlivňovat vlastní situaci.
- Chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.
- Vytvářet základy aktivního postoje ke světu a k životu, rozvíjet dovednost tyto postoje vyjadřovat..
- Osvojit si poznatky a dovednosti potřebné při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, k ochraně před nebezpečnými vlivy.

Očekávané výstupy:

- zvládnout prostorovou orientaci v různém prostředí
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví a bezpečí své ani druhých
- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, antonyma, homonyma
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (společné znaky, vzájemná souvislost, ...)
- rozlišovat některé obrazné symboly (dopravní značky, označení nebezpečí,...), porozumět jejich významu i komunikativní funkci
- rozhodovat o svých činnostech
- v opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených činnostech
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc – pro sebe i pro jiné dítě
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování a tím ohrožují bezpečí druhých
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjadřovat své představy pomocí různých dovedností
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

Nabídka činností:

- sezónní činnosti – cvičení v přírodě, využití školní zahrady, překonávání přírodních překážek, ...
- pohybové hry s dopravním zaměřením, reakce na zrakový signál, apod.
- využití tříkolek, dětských kol a odrážedel
- návštěva dopravního hřiště (dle možností)
- hry procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- hry zaměřené na cvičení postřehu a vnímání
- „zkoumání“ předmětů, pojmenování vlastností, charakteristických znaků
- hry a soutěživé hry k rozvoji vytrvalosti a sebeovládání
- individuální činnosti, při kterých je dítě úspěšné
- dramatické činnosti – projevovali citů a emocí (hněv, úzkost, ...)
- vymyšlení legrace, známé situace „naruby“
- hry se slovy – synonyma (slova stejného významu)
homonyma (slova stejně znějící, ale jiného významu)
antonyma (slova protikladná)
- hry i modelové situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí – své i druhých
- praktické činnosti a hry zaměřené na bezpečnost (doprava, kontakt se zvířaty, „pálení čarodějnic“, ...)
- četba a vyprávění příběhů s dětským hrdinou – s poučením
- četba a vyprávění pohádek, vítězství dobra nad zlem (také téma čarodějnic)
- přímé pozorování objektů i jevů v okolí
- vycházky do okolí Býchor
- návštěva blízké obce, města
- pozorování dopravních situací, dopravních prostředků
- prostorové stavby, hry na dopravním koberci

- čarodějnické omalovánky, výroba masek, kostýmů – spolupráce s rodiči
- účast na akcích pořádaných obcí
- tematicky zaměřené dny – např. Den naruby, Dopravní den, Čarodějnický den

9. ROZKVELTÝ KVĚTEN

- **Maminka má svátek**
- **Rozkvetlá příroda**
- **Život na louce**

Charakteristika:

V květnu mají svátek naše maminky. Budeme si o nich povídat, připravovat pro ně dárečky a také se učit nové básničky i písničky. Povídat si budeme i o našich rodinách, o tom, jak se máme všichni rádi.

Květen je rozkvetlý. Pozorujeme květinové zahrádky, rozkvetlé ovocné stromy i změny v rozkvetlé přírodě.

A co život na louce? Včeličky, ale i jiný hmyz, jsou moc důležité nejen pro květiny. My si však musíme dávat trochu pozor a také být ohleduplní.

Vzdělávací cíle:

- Prohlubovat poznatky o těle.
- Rozvíjet, zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání.
- Rozvíjet pozornost a paměť, přecházet od bezděčných forem k úmyslným.
- Rozvíjet schopnost vytvářet citové vazby, rozvíjet je, city plně prožívat.
- Rozvíjet vztahy dítěte k druhým lidem.
- Přináležet ke společenství a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách.
- Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách.

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu, jeho proměnách)
- vědomě využívat všech smyslů (všímat si nového, změněného, chybějícího)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj, zopakovat jej ve správných větech)
- záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost
- rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- přistupovat k druhým s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování,..), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že je s nimi třeba v životě počítat

Nabídka činností:

- hry a činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí – práce s obrázky, knihami a encyklopediemi, puzzle „tělo“, kontaktní a pohybové hry, popis postavy, kresba
- poslech příběhů o dětech, rodině
- samostatné vyprávění na určité téma – podle skutečnosti i obrázků
- komentování zážitků
- sluchové hry (první a poslední slabika a hláska), rytmické hry
- záměrné pozorování běžných předmětů, věcí, objektů – charakteristické znaky, vlastnosti
- hry na cvičení postřehu a vnímání, pozornosti
- téma - maminka – kresba postavy, popis postavy i vlastností
 - básně, písně, četba
 - výroba přáníček
- námětové hry - hry zaměřené na poznávání života v rodině – funkce rodiny, členové rodiny
 - hry i přirozené situace – ohleduplnost, vzájemná pomoc, střídání rolí
- tématické a námětové hry na povolání a řemesla, praktické činnosti
- sledování a účast na akcích v obci, vystoupení „Den matek“
- pozorování rozmanitostí v přírodě, změn okolo sebe
- přímé pozorování, práce s obrázky a encyklopediemi - květiny na zahrádkách i v přírodě
 - rozkvetlé stromy
 - hmyz
- tvůrčí činnosti k tématům – výtvarné, hudební, pohybové

10. TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY

- **Den dětí**
- **Přichází léto**
- **Co už umíme**

Charakteristika:

Začátkem června slaví všechny děti svůj svátek, společně ho v MŠ oslavíme. Povídáme si také

o našich sourozencích, kamarádech i dětech z celého světa.

V červnu začíná léto, těšíme se na prázdniny a všechny letní činnosti. Jezdíme na výlety a poznáváme zajímavá a krásná místa naší země.

Připravujeme závěrečnou besídku a loučíme se s budoucími prvňáčky. Také si procvičujeme to, co jsme se naučili a za naše dovednosti dostáváme vysvědčení.

Vzdělávací cíle:

- Upevňovat získané pohybové schopnosti a dovednosti, fyzickou zdatnost.
- Upevňovat přiměřené praktické dovednosti.
- Podporovat zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu.

- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení, podpora zájmu o učení.
- Vytvářet základy pro práci s informacemi.

- Posilovat a obohacovat vzájemné vztahy.

- Rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti.

- Upevňovat pozitivní vztah k místu a prostředí, kde dítě žije.

- Upevňovat povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou i neživou přírodou, lidmi, společností i planetou Zemí.

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu v různém prostředí – zvládat překážky, užívat různé náčiní, házet a chytat míč, pohybovat se ve skupině dětí, ...
- zvládat sebeobsahu, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- chovat se tak, aby dítě v běžných situacích neohrožovalo svoje zdraví, bezpečí a pohodu
- využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- nalézat nová nebo alternativní řešení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami, pomůckami, věcmi denní potřeby apod.
- rozvíjet elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, smysluplné, přínosné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru

Nabídka činností:

- sportovní a soutěživé hry, opakování pohybových her – v MŠ i venku
- cvičení s různým náčiním
- překážková dráha, cvičení na dřevěných (venkovních) průlezkách
- turistika v přírodě
- pracovní a sebeobslužné činnosti – úklid, hygiena, oblékání, stolování – např. prostírání stolečků na svačinu, příprava jednoduché svačiny, „módní“ přehlídka oblečení, úprava prostředí MŠ i okolí, ...
- hry, námětové hry, modelové situace – ochrana zdraví, zdravé životní návyky
- práce s knihami, encyklopediemi – prohlížení, vyhledávání
- práce na PC – procvičování, opakování – Alík, Beruška, ...
- využívání pracovních sešitů – Léto předškoláka, ... Kuliferda
- společenské hry
- společné aktivity, činnosti se staršími kamarády
- oslava Dne dětí – v MŠ i spolupráce se ZŠ
- práce s obrazovým materiálem, atlasem světa – svět dětí
- četba příběhů s dětským hrdinou
- četba pohádek z celého světa
- vycházky – v obci, na „Mlejnek“, do lesa, okolí Býchor – pozorování, upevňování poznatků
- výlety – spolupráce se ZŠ
- rozloučení s předškoláky – závěrečná besídka
 - básně, písňe, tanečky
- tvořivé činnosti – spontánní i řízené, v MŠ i venku

6.3 Konkretizované očekávané výstupy

Konkretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ)

Podoblast	Fyzický rozvoj a pohybová koordinace
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Zachovávat správné držení těla • Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí • Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla • Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru • Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze - vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, náradí - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku) - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) - být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

Podoblast	Jemná motorika, koordinace ruky a oka
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím - vést stopu tužky při kresbě, apod. - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena - pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku) - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou) - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
------------------------	--

Podoblast	Sebeobsluha
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky • Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník) - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

Podoblast	Zdraví, bezpečí
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem • Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí • Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy

	<ul style="list-style-type: none"> • Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí • Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
<p>Konkretizované výstupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek - uvědomovat si, co je nebezpečné - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě) - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci) - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) - bránit se projevům násilí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ)

	Jazyk a řeč
Podoblast	Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách • Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat • Domluvit se slovy • Porozumět slyšenému • Sledovat a vyprávět příběh, pohádku • Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu - znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa) - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty) - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat - předat vzkaz - chápat jednoduché hádanky a vtipy - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) - rozkládat slova na slabiky - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova

	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky - znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit - vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
--	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Vnímání
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů • Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku) - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky - správně reagovat na světelné a akustické signály - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), - určit tvar, materiál, počet, velikost

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Pozornost, soustředěnost, paměť
Očekávané výstupy Z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Záměrně se soustředit a udržet pozornost • Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint) - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech - uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii) - pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso) - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek - uplatňovat postřeh a rychlost
------------------------	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Tvořivost, vynalézavost, fantazie
Očekávané výstupy Z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného - vyjadřovat fantazijní představy - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu) - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.) - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky,

	<p>naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny) - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek - navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...) - experimentovat s výtvarně netradičními materiály - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí - improvizovat a hledat náhradní řešení
--	--

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování
Očekávané výstupy Z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité • Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení) - pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělávání ohně, koupání, skákání do vody atd.) - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky) - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - objevovat význam ilustrací, soch, obrazů - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol) - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára

	<p>vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník,...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobit některá písmena, číslice - poznat některé hudební znaky
--	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Časoprostorová orientace
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy • Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed) - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne) - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat • Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
Konkretizované	

výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrídít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti) - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) - chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček) - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky - řešit labyrinty (sledovat cestu)
---------	---

	Poznávací schopnosti
Podoblast	Řešení problémů, učení
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně • Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film • Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat • zkušeností k učení • Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl - samostatně se rozhodnout v některých činnostech - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí

	<ul style="list-style-type: none"> - vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je - projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle) - přicházet s vlastními nápady - projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat - nechat se získat pro záměrné učení - odlišit hru od systematické povinnosti - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
--	--

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebevědomí a sebeuplatnění
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině • Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci • Podílet se na organizaci hry a činnosti
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ) - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) - respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit) - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - umět kooperovat, dohodnout se s ostatními

	<ul style="list-style-type: none"> - přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč) - nebát se požádat o pomoc, radu
--	---

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Sebeovládání a přizpůsobivost
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • Uvědomovat si svoje možnosti a limity • Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit) - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné - plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč) - hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem - přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci - umět se přizpůsobit změnám

	Sebepojetí, city, vůle
Podoblast	Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení • Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky • Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování • Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním • Zachytit a vyjádřit své prožitky
Konkretizované	

výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - odložit splnění osobních přání na pozdější dobu - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) - přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit - přijímat pokyny - plnit činnosti podle instrukcí - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese - projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.) - přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek) - přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.) - rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
---------	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - DÍTĚ A TEN DRUHÝ (INTERPERSONÁLNÍ)

Podoblast	Komunikace s dospělým
-----------	------------------------------

Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Navazovat kontakty s dospělým
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - spolupracovat s dospělým - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. - rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Podoblast	Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem • Spolupracovat s ostatními
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7. - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

Podoblast	Sociabilita
-----------	--------------------

<p>Očekávané výstupy z RVP PV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • Respektovat potřeby jiného dítěte • Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
<p>Konkretizované výstupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení - všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se) - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho) - porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost) - nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu) - uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) - spoluvytvářet prostředí pohody - respektovat rozdílné schopnosti - důvěřovat vlastním schopnostem - cítit sounáležitost s ostatními - nabídnout pomoc

Podoblast	Společenská pravidla a návyky
Očekávané výstupy z RVP	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi • Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat • Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy - pojmenovat povahové vlastnosti - pochopit funkci rodiny a jejich členů

podoblast	Zařazení do třídy/do skupiny/
Očekávané výstupy z RVP	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat • Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí

	spolupráce, pomoci, fair play) - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství - cítit se plnohodnotným členem skupiny - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí - být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
--	---

podoblast	Kultura, umění
Očekávané výstupy Z RVP	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik • Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební) - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.) - v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění - všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.) - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz. výše) - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast	Poznatky, sociální informovanost
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí • Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště) - zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují - rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje) - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice) - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný - mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události) - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.) - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách) - chápat základní pravidla chování pro chodce - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Podoblast	Adaptabilita ke změnám
-----------	------------------------

Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Všimát si změn a dění v nejbližším okolí • Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - zajímat se, co se v okolí děje, všimát si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat - cítit oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast	Vztah k životnímu prostředí
Očekávané výstupy z RVP PV	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat • Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu) - všimát si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) - být citlivý k přírodě

6.4 Tříletý cyklus dle TVP

Na základě zkušeností, výsledků a hodnocení výchovné práce jsme vypracovali tříletý Třídní vzdělávací program, který vychází ze Školního vzdělávacího programu „Svět kolem nás“. Základní integrované bloky doplňujeme uceleným tématem pro daný školní rok:

Můj svět, moje rodina

Světém zvířat

Světém pohádek

Tyto světy propojujeme v logických vazbách s danými tématy ŠVP. Dětem musí být vždy srozumitelné a přirozeně navazující.

1. Můj svět, moje rodina

Rok s Alenkou a Martínkem

Navazujeme na úspěšně vytvořené vazby z minulých let. Snahou je prohloubení těchto vazeb v rámci celé rodiny. Poznáváme rodinný život, ale i profese rodičů, rozvíjíme přiměřené praktické dovednosti. Poznáváme místo, kde jsme se narodili a krásu naší země.

Vytváříme elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách. Poznáváme také jiné tradice a kultury. Rozvíjíme smyslové vnímání, představivost a fantazii. Posilujeme přirozenou zvědavost, zájem, radost z objevování.

PODZIM

- Září: Po prázdninách
Alenka a Martínek nás vítají v MŠ
- Říjen: Podzimní zahrádka
S Alenkou a Martínkem na podzimní zahrádce i v podzimním lese
- Listopad: Padá poslední listí
Alenka u lékaře
Martínek a pranostiky

ZIMA

- Prosinec: O vánocích
Alenčiny a Martínkovy vánoce - poznáváme tradice a zvyky u nás i jinde
- Leden: V novém roce
Sportujeme na sněhu i bez sněhu a poznáváme život v ledových zemích
- Únor: Barevná zima
Alenka a Martínek jdou na karneval
Únorové pranostiky

JARO

- Březen: Začíná jaro
S Alenkou a Martínkem na jarní zahrádce i v lese
Alenka a Martínek poznávají domácí zvířata a jejich mláďata
- Duben: Veselý duben
Alenka a Martínek vymýšlejí legraci
Čarodějnice
- Květen: Naše maminka
Alenka, Martínek a rodina

LÉTO

Červen: Cestujeme po ČR
S Alenkou a Martínkem poznáváme naši zemi

2. Světem zvířat

Rok s pejskem a kočičkou

Hlavním cílem je vytvoření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, jeho obyvatelích a neustálých proměnách. Vedeme děti k tomu, aby si uvědomovaly, že se svým chováním a jednáním mohou podílet na kvalitě životního prostředí. Záměrem je naučit děti zvířata nejen pojmenovat, rozlišovat, ale i vytvářet souvislosti podle užitku pro člověka, stupně nebezpečí. Vytvářet odpovědné postoje ve vztahu k živým bytostem, smyslu pro zodpovědnost a odmítat společensky nežádoucí chování.

PODZIM

Září: Pejsek a kočička v MŠ – noví kamarádi
Říjen: Poslední vlaštovka - stěhovaví ptáci
Listopad: Les je živý domov - zvířata se ukládají ke spánku

ZIMA

Prosinec: Vánoční kapřík - vánoční zvyky a tradice
Leden: Zima se zvířátky - zvířata a ptáci v zimě
Únor: Zvířecí karneval – barevná zima

JARO

Březen: Život na dvoře - domácí zvířata a mláďata
Duben: Kdepak, ty ptáčku, hnízdo máš – ptáci, hnízdění
Velikonoční vajíčka
Květen: Svět hmyzu - život na louce a v trávě

LÉTO

Červen: Zoologická zahrada - cizokrajná zvířata
Zvířecí maturita

3. Světem pohádek

Rok s Večerníčkem

Pohádky chceme využívat nejen po stránce obsahové – rozvíjet slovní zásobu, jazykový projev, vytvářet elementární povědomí o základních charakteristikách postav, dějů a možných řešení, ale chceme využít i sílu motivace a rozvíjet fantazii. Pohádky ve spojení s dětskou fantazií budou podnětem k objevování dosud nepoznaného pro nejmladší děti a vodítkem k učení či řešení problémových situací pro děti starší.

PODZIM

Září: „Večerníček v MŠ“ – Večerníček nám nese pohádky a vítá nás po prázdninách
Říjen: „Lesní pohádky“
Listopad: „Špalíček pohádek“ – klasické a moderní pohádky

ZIMA

Prosinec: „Krtek a vánoce“ - vánoční tradice a zvyky
Leden: „O dvanácti měsíčkách“ – v novém roce, roční období, časová orientace
Únor: „Ledové království“ – v ledové pohádce
ledový karneval

JARO

Březen: „Jarní skřítkové“ – skřítek Smíšek a jeho kamarádi
Duben: „Popletené pohádky“ – vymýšlíme legraci
(*velikonoce*)
Květen: „Broučci“ – maminka, tatínek a neposedný Brouček
navštěvujeme broučky na louce

LÉTO

Červen: „Zazvonil zvonec a pohádkám je konec“

6.5 Akce pořádané školou

Zařazujeme mnoho dalších aktivit i mimoškolních akcí pro děti a rodiče. Začleňujeme je postupně podle vývojových možností dětí, aktuální situace, využíváme spolupráci s rodiči, základní školou a družinou, zřizovatelem a dalšími.

Školní a mimoškolní činnosti a aktivity:

- oslavy svátků a narozenin
- podzimní a jarní cvičení v přírodě
- drakiáda s rodiči
- výstava společných prací dětí a rodičů na určité téma
- vystoupení starších dětí k přivítání občánků Býchor
- mikulášské dopoledne se ZŠ
- vánoční besídka s rodiči
- maškarní karneval
- „Čarodějnický den“ s opékáním buřtů
- vystoupení pro obec ke Dni matek
- oslava Dne dětí v MŠ
- závěrečná besídka a slavnostní rozloučení s předškoláky
- noční spaní v MŠ s odpoledním programem
- návštěva divadelního představení v Kolíně (několikrát ročně)
- návštěva kina v Kolíně
- školní výlety
- účast na akcích pro děti pořádaných ZŠ
- tématicky zaměřené dny (Bramborový den, Ovocný týden, Den duchů, Martínkův bílý den, Zamykání lesa, První jarní den v MŠ, ...)
- návštěva dopravního hřiště
- sportovní projekty – Putovní olympiáda, Olympiáda mateřských škol

7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školských poradenských zařízení.

7.1 Systém péče o děti s příznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Naší snahou je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, i když se ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Cílem podpory vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba:

- ◆ cíle a záměry přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem
- ◆ vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními tak, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- ◆ zvolit vhodné vzdělávací metody a prostředky
- ◆ uplatňovat profesionální postoj
- ◆ působit na dítě citlivě a přiměřeně
- ◆ navázat úzkou spoluprací s rodiči, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace
- ◆ spolupracovat s dalšími odborníky, využívat služeb školských poradenských zařízení

1. stupeň podpůrných opatření

Pokud by z pozorování dítěte při hře, práci a dalších činnostech vyplývalo, že má problémy např.: s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídání činností apod., vytvořili bychom **plán pedagogické podpory**. Před jeho zpracováním bychom stanovili metody práce s dítětem, druhy činností, organizaci a časové rozvržení, způsob kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů a pozvali bychom zákonné zástupce dítěte ke konzultaci a spolupráci.

PLPP bude mít písemnou formu:

1. Charakteristika dítěte
 - popis obtíží, aktuální zdravotní stav, silné x slabé stránky
2. Stanovení speciálních vzdělávacích potřeb, cílů rozvoje
3. Podpůrná opatření – konkrétní postupy
 - organizace, časové rozvržení
 - metody, formy a druhy činností, zpětná vazba, pomůcky
 - průběžná aktualizace
4. Hodnocení
 - průběžné vyhodnocování naplnění cílů
5. Spolupráce s rodiči

2. – 5. stupeň podpůrných opatření

Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím plánu pedagogické podpory nebyla dostačující, doporučíme zákonnému zástupci dítěte navštívit školské poradenské zařízení (např. PPP), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení bychom vypracovali individuální vzdělávací plán, který by vycházel z podpůrných opatření.

7.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Učitelky MŠ zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika dětí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba:

- ◆ uplatňovat princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, obsahu, forem i metod vzdělávání
- ◆ realizovat všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí
- ◆ zaměřit se na osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte - samostatnost, sebeobsluha, základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- ◆ spolupracovat se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, případně s odborníky mimo oblast školství;
- ◆ dle potřeby, v souladu s právními předpisy, snížit počet dětí ve třídě
- ◆ zajistit podle stupně přiznaného podpůrného opatření přítomnost asistenta pedagoga

8. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V rámci integrovaných bloků se snažíme vytvářet nejvhodnější podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Volíme pestrou nabídku aktivit a činností z různých oblastí, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.

S dětmi pracujeme tak, abychom:

- ◆ rozvíjeli schopnosti dětí včetně různých druhů nadání
- ◆ podněcovali rozvoj schopností, aby se nadání mohla projevit i dále rozvíjet
- ◆ zajišťovali podporu mimořádných schopností tak, aby nebyla jednostranná

U dítěte, které projevuje známky nadání, se zaměřujeme na to, aby se projevy nadání s ohledem na individuální možnosti dále rozvíjely. Spolupracujeme s rodiči a v případě, že by se jednalo o velmi výrazné projevy nadání, bychom zpracovali PLPP.

Pokud by se u dítěte projevilo mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučili bychom rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Na základě doporučení školského poradenského zařízení bychom vypracovali individuální vzdělávací plán a při jeho zpracování a realizaci bychom spolupracovali s rodiči dítěte i školským poradenským zařízením.

IVP bude mít písemnou formu:

1. Závěry doporučení školského poradenského zařízení
2. Oblast a rozsah nadání
3. Vzdělávací potřeby mimořádně nadaného dítěte
4. Způsob vzdělávání - konkrétní postupy
5. Spolupráce s rodiči

9. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje, poznává všemi smysly. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, osamostatňuje se, přijímá vymezené hranice a nové role. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Učitelky zastupují rodiče, stávají se jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

9.1 Organizace a charakteristika vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při organizaci vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vycházíme z potřeb a zájmů dětí, aby vyhovovaly jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Vzdělávací obsah dle RVP PV není třeba pro dvouleté děti měnit. Všechny očekávané výstupy i klíčové kompetence jsou nastaveny tak, aby učitelky vedly každé dítě k jejich postupnému dosahování v takové míře, která je pro dítě akceptovatelná.

Mateřská škola je jednotřídní, děti se vzdělávají ve věkově smíšené třídě. Mladší děti tak mají možnost učit se od starších a starší děti získávají prosociální zkušenosti v kontaktu s menšími dětmi – mohou je učit, pomáhat jim, děti vedeme ke spolupráci, ohleduplnosti, apod.

Smíšená třída je také výhodou pro sourozence – využíváme pomoci staršího sourozence mladšímu při postupné adaptaci a při podpoře zvládnutí odloučení od rodičů.

Ve vzdělávání dětí od dvou do tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými.

Při plánování vzdělávací nabídky vycházíme z těchto principů:

- ◆ jednoduchost
- ◆ časová nenáročnost
- ◆ individuálně přizpůsobený adaptační režim
- ◆ přiměřené metody vzdělávání
(učení hrou, nápodoba, vlastní prožitky, situační učení)
- ◆ podnětnost prostředí, blízkého okolí
- ◆ věkově přizpůsobená nabídka činností, činnosti střídat i opakovat
- ◆ zařazování pravidelných rituálů
- ◆ procvičování návyků a praktických dovedností
- ◆ práce s menšími skupinami nebo individuální
- ◆ dostatek času na veškeré aktivity, včetně převlékání i stravování
- ◆ ponechání většího prostoru pro volné hry i pohybové aktivity

Pokud by se v mateřské škole vzdělávaly děti od dvou do tří let, bylo by třeba v souladu s právními předpisy zohlednit počet dětí ve třídě mateřské školy.

9.2 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže:

- ◆ mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- ◆ ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek, než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním, tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů
- ◆ ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty, ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- ◆ prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- ◆ mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte
- ◆ šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby
- ◆ je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- ◆ mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- ◆ dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- ◆ vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- ◆ učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá
- ◆ v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let je třeba v mateřské škole přijmout opatření týkající se zajištění věcných (materiálních), hygienických, psychosociálních, personálních a bezpečnostních podmínek, životosprávy a stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce.

Uzpůsobení podmínek pro vzdělávání je plně v kompetenci ředitele školy.

Věcné

Je třeba zvážit vhodnost některých stávajících hraček (sledovat vhodnost použití hračky podle věku na obalu), didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od dvou do tří let. Eliminovat nebo odstupňovat přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skřínky, vyšší police apod., některé vybavení je již takto využíváno jen omezenou skupinou dětí (dle věku) s ohledem na bezpečnost a zdraví ostatních.

Vhodné bude rozšířit sortiment vybavení vhodného pro děti mladší tří let, postupně a průběžně obnovovat a doplňovat hračky, pomůcky, náčiní, materiály a doplňky tak, aby to odpovídalo počtu a věku dětí.

Sedací nábytek v hlavní třídě je vhodný i pro děti s menší tělesnou výškou (od dvou let), je bezpečný a stabilní.

Na školní zahradě je důležité zajistit využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení a doplnit zahradu vhodnými herními prvky.

Hygienické

V umývárně je odpovídající počet dětských záchodů a umyvadel a menší sprchový kout.

V případě, že bychom se rozhodli vybavení navíc doplnit i dětskými nočníky, muselo by být zajištěno jejich adekvátní uskladnění, mytí a dezinfekce.

Pokud by do MŠ docházely děti potřebující pleny, bylo by nutné dovybavit umývárnu přebalovacím stolem. V souvislosti s používáním plen také zajistit krytý nášlapný odpadkový koš na použité pleny a zajistit odstranění odpadu. S rodiči bychom řešili systém přinášení hygienických potřeb pro děti do mateřské školy (pleny, vlhčené ubrousky, náhradní oblečení), aby bylo vše k dispozici v dostatečném množství.

Pro přijetí dvouletého dítěte k předškolnímu vzdělávání je důležitý aktuální stav očkování. Zásadní je informace, kterou uvede praktický lékař pro děti a dorost, zda je či není dítě vzhledem ke svému věku řádně očkováno (na přihlášce podanou s žádostí o přijetí do MŠ).

Životaspráva, stravování

V oblasti životasprávy je vhodné zvážit úpravu denního režimu, zejména v souvislosti s individuálními potřebami dětí (aktivita, odpočinek nebo spánek).

Při přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. Dítě má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole.

Děti mladší tří let jsou zařazovány do skupiny strážníků 3 – 6 let.

Psychosociální podmínky

Během prázdninového provozu nabízíme rodičům a dětem adaptační program, který usnadňuje novým dětem adaptaci v MŠ, poznání prostředí, apod. a rodičům umožňuje pobývat se svými dětmi v MŠ. Délka adaptace je individuální a dle potřeby zařazujeme adaptační program i během školního roku, aby se děti cítily v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Snažíme se od počátku o aktivní spolupráci s rodinou.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Dvouleté dítě je zpravidla připravené tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání. Proto je důležitá provázanost režimu v rodině s režimem v MŠ.

Personální podmínky

Při nástupu dvouletých dětí by ředitelka školy optimálně využila maximální možnou výši úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti by byl přizpůsoben co největšímu souběžnému působení učitelek v organizačně náročnějších částech dne.

Možností je personální posílení mateřské školy (školní asistent, školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, chůva).

Podmínkou výkonu činnosti chůvy je povinnost splňovat minimální kvalifikační požadavky v souladu s profesní kvalifikací. Náplní činnosti chůvy v mateřské škole by byla pomoc učitelkám s péčí o dvouleté děti - zejména v oblasti sebeobsluhy, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dítěte.

Další vzdělávání učitelů mateřských škol

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je vhodné se v dané problematice vzdělávat (psychická a fyzická specifika vývoje dvouletých dětí, právní rovina jejich přijímání do mateřské školy, vzdělávání a pobyt dvouletých dětí v mateřské škole, apod.).

Organizace a obsah vzdělávání

Viz. část 9.1

V § 2 odst. 6 vyhlášky o předškolním vzdělávání (s účinností od 1. 9. 2020) se stanoví, že za každé ve třídě zařazené dítě mladší tří let se do doby dovršení tří let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě (což je 24) snižuje o 2 děti. Takto lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6 dětí. Ve třídě, ve které se vzdělávají pouze děti od 2 do 3 let, může být nejméně 12 a nejvíce 16 dětí.

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí optimální nastavení všech podmínek. Je třeba předvídat případná bezpečnostní rizika a zároveň jim předcházet.

Důležité je dodržovat podmínku počtu dětí při pobytu venku. Počet učitelů musí být stanoven tak, aby na jednoho pedagogického pracovníka připadlo nejvýše 20 dětí z běžné třídy nebo 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazené děti mladší tří let.

Při specifických činnostech (sportovní č., pobyt dětí v prostředí náročném na bezpečnost apod.)

určí ředitelka školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy.

Spoluúčast rodičů

V MŠ funguje spolupráce na základě partnerství, je kvalitní.

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči podporujeme a rozvíjíme oboustrannou důvěru a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt, ochotu spolupracovat.

Při zařazení dětí mladších tří let do mateřské školy je nutné navázat úzkou spolupráci s rodinou.

Důležitá témata pro začátek spolupráce:

- ◆ adaptace – průběh, časování, možné reakce dítěte, pozitivní motivace v rodině
- ◆ přiměřenost doby pobytu dítěte v MŠ – možnosti přizpůsobení pracovní doby rodičů, pomoc širší rodiny
- ◆ nemocnost – dítě může být v prvním roce náchylnější k nemocem, dbát na doléčení
- ◆ stravování – dopřát dítěti poznávat nové chutě
- ◆ pravidelný režim – pravidla a řád, důležitost pro pocit bezpečí

Spolupráce s ostatními organizacemi

Pro spolupráci s ostatními organizacemi (školská poradenských zařízení apod.) by bylo vhodné určit učitele, který se bude o problematiku vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let více zajímat. Po absolvování vzdělávacích akcí pak bude informovat ostatní učitele, zajistí přísun potřebných informací, posoudí a vybere vhodnost doplňkových aktivit pro děti v rámci vzdělávání podle ŠVP PV.

10. Evaluační systém a hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluační systém je systém průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání v MŠ, který nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Výsledky evaluace využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za kterých se vzdělávání uskutečňuje.

Oblasti evaluace:

- Naplňování cílů ŠVP
- Způsob zpracování a realizace integrovaných bloků
- Průběh a výsledky vzdělávání
- Kvalita práce pedagogů
- Kvalita podmínek vzdělávání

- Hodnocení ŠVP – sledujeme:
 - soulad s RVP PV
 - naplňování cílů ŠVP
 - vytváření podmínek pro předškolní vzdělávání
 - naplňování vzdělávacích cílů zvolenými činnostmi (smysluplnost činností, využívání nových poznatků v životě a praxi, blízkost témat dětem, dostatek prostoru pro hru,...)
 - zájem rodičů o dění v MŠ
 - spolupráci se ZŠ a jinými organizacemi

- Hodnocení TVP – sledujeme:
 - obsah a soulad s ŠVP
 - realizaci tématických celků
 - naplňování dílčích cílů
 - dosažení výsledků činností, porovnání s vlastním záměrem
 - využívání zpětné vazby při zlepšování vzdělávacího procesu

- Hodnocení dítěte:
Sledujeme individuální pokroky a rozvoj v oblasti:
 - hrubé a jemné motoriky
 - komunikace a jazykového projevu
 - myšlenkových operací
 - smyslového vnímání
 - pozornosti, paměti
 - grafomotoriky
 - projevů chování a rozvoj osobnosti
 - schopnost učení

- Hodnocení práce pedagogů:
 - plnění cílů ŠVP v souladu s filozofií školy, propojení s TVP
 - vztah a přístup k dětem, respektování jejich potřeb
 - vztah a vystupování směrem k rodičům
 - vztah dětí k učitelce
 - profesionalita, odbornost
 - způsob práce, plánování, příprava a vyváženost činností
 - vedení třídní dokumentace
 - iniciativa a spolupráce při mimoškolních akcích

- Hodnocení podmínek vzdělávání:
 - materiální (prostory, nábytek, vybavenost)

- životospráva (vyváženost stravy, zdravý životní styl)
- psychosociální (respektování dětské individuality, rovnocenné postavení dětí, dodržování stanovených pravidel,...)
- organizační (pružnost denního režimu, vyváženost aktivit, soukromí dítěte)
- personální (odbornost, sebevzdělání)
- spolupráce s rodiči (spolupráce při akcích MŠ, možnost podílet se na dění, informovanost o dítěti)
- spolupráce s institucemi

Pravidla evaluace:

- Předmět evaluace (co budeme sledovat)
- Techniky evaluace (formy, metody, způsoby vyhodnocování)
- Časový plán
- Odpovědnost pedagogů

- Techniky evaluace:
 - rozhovory, diskuze
 - pozorování – plánované i nahodilé
 - záznamy z pozorování
 - hospitace, následné rozbory
 - rozbor vlastní pedagogické práce
 - analýza dokumentace
 - analýza dětských prací
 - hodnotící listy
 - pedagogické porady
 - dotazníky, ankety

Plán evaluace:

Předmět evaluace	Techniky evaluace	Časový plán	Zodpovídá
Školní vzdělávací program	analýza pedagogické rady	1x ročně	vedoucí učitelka
TVP, tématické bloky	analýza témat, podtémat rozbor ped. činnosti	týdně, měsíčně průběžně	učitelky
Výchovně vzdělávací činnost	záznamy v tř. knize rozbor, diskuze	průběžně	učitelky
Individuální rozvoj dětí	záznamy, analýza dětských prací, výstupní záznamy	1x měsíčně průběžně červen	učitelky
Hodnocení práce pedagogů	rozhovory, hospitace rozbory ped. práce	průběžně	ředitelka ZŠMŠ vedoucí učitelka
Podmínky vzdělávání	pozorování, ankety, schůzky	průběžně dle potřeby	učitelky

11. Doplnkové projekty

Základní logopedická péče

- ◆ Předškolní příprava
 - rozvoj slovní zásoby
 - gramatika – časování, skloňování, rody, ...
 - rytmižace slov, délka slabik, ...
 - rozvoj verbální a optické paměti
 - sluchové a zrakové vnímání
 - sluchová analýza a syntéza
 - koordinace ruky a oka, ...atd.
- ◆ Kolektivní logopedická cvičení
 - vhodné i pro děti, které nemají vadu řeči
 - přirozený rozvoj komunikačních schopností a dovedností
 - prevence poruch a vad řeči
 - dechová cvičení, motorická cvičení pro jazyk a mluvidla
 - rozvoj fonemického sluchu
 - hry se slovy, ... atd.
- ◆ Logopedická práce
 - vyhledávání dětí s vadami řeči
 - logopedické chvíle s dětmi s narušeným vývojem řeči
 - logopedické chvíle s dětmi s poruchami a vadami výslovnosti

Sportovní projekty

- ◆ Školkohry aneb děti v pohybu
 - sportovní dopoledne – spolupráce s okolními MŠ
- ◆ Sportovní školička

vzdělávání

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů

Každý den je zajištěno souběžné působení učitelek při denních činnostech.

- ◆ Řízené činnosti – rozdělení starších dětí na 2 skupiny
 - vzhledem k prostoru jsou děti rozděleny na hlavní řízené činnosti do dvou skupin podle věku – 4 – 5 leté x předškoláci
- ◆ Pobyt venku
- ◆ Příprava na oběd
 - hygiena, částečná pomoc v jídelně

Pracovní doba učitelek

Pracovní doba je organizována tak, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče i bezpečnost. Učitelky se střídají při ranních a odpoledních směnách.

MALÁ TRÍDA

◆ Sudý týden

	L. Hemrová	A. Neprašová	Překrývání	
Pondělí	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:30 – 12:00	2 a půl hod.
Úterý	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.
Středa	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.
Čtvrtek	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.
Pátek	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.

◆ Lichý týden

	A. Neprašová	L. Hemrová	Překrývání	
Pondělí	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:30 – 12:00	2 a půl hod.
Úterý	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.
Středa	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.
Čtvrtek	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.
Pátek	6:30 – 12:00	9:30 – 16:00	9:00 – 12:00	2 a půl hod.

HLAVNÍ TRÍDA

◆ Sudý týden

	E. Kašparová	M. Míšková	Překrývání	
Pondělí	6:30 – 11:30	9:00 – 16:00	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Úterý	6:30 – 11:30	9:00 – 16:00	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Středa	6:30 – 11:30	9:00 – 16:00	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Čtvrtek	9:00 – 16:00	6:30 – 11:30	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Pátek	9:00 – 16:00	6:30 – 11:30	9:00 – 11:30	2 a půl hod.

◆ Lichý týden

	M. Mišková	E. Kašparová	Překrývání	
Pondělí	6:30 – 11:30	9:00 – 16:00	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Úterý	6:30 – 11:30	9:00 – 16:00	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Středa	6:30 – 11:30	9:00 – 16:00	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Čtvrtek	9:00 – 16:00	6:30 – 11:30	9:00 – 11:30	2 a půl hod.
Pátek	9:00 – 16:00	6:30 – 11:30	9:00 – 11:30	2 a půl hod.